

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Uw brief van		Ons kenmerk	1207922
Uw e-mailadres		Bijlage	
Datum	27 december	Behandeld door	E. Bruijn
Onderwerp	Risicobeheersing bij inkopen en aanbesteden	Team	Kwaliteit Dienstverlening

Geachte heer, mevrouw,

Aanleiding

In het kader van de doorontwikkeling van de organisatie zijn de inkoopadviseurs bezig met het neerzetten van helder inkoopproces. Risicomanagement bij inkoop en aanbesteding is daar een onderdeel van. Daarnaast is, bij behandeling van het onderwerp 'Exploitatiebijdrage Optisport', door wethouder Aboyaakoub de toezegging gedaan dat de raad een notitie krijgt, waarin wordt aangegeven "of het verstandig is wel of niet standaard een concerngarantie in het aanbestedingsproces op te nemen en op basis van welke risico-afweging dat dan zou moeten gebeuren".

Huidig inkoopbeleid/risicomanagement

In het kader van de professionalisering van de gemeentelijke inkopen wordt er gekeken naar de borging van risicomanagement in de inkoopprocessen. Door aan de voorkant beheersmaatregelen te nemen worden risico's verminderd.

Bij deze een korte opsomming van de huidige instrumenten die in het inkoopproces worden toegepast:

1. Toepassing van gestandaardiseerde aanbestedingsdocumenten (in wording)
Daarin zijn de nodige juridische passages verwerkt, waardoor de procedure voldoet aan het transparantiebeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel.

2. Toepassing Uniform Europees Aanbestedingsdocument.

Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) is een eigen verklaring over de financiële toestand, de bekwaamheid en de geschiktheid van ondernemingen voor een aanbestedingsprocedure. Dit document is verplicht bij Europese aanbestedingen.

3. Hanteren van een standaardovereenkomst en eigen inkoopvoorwaarden.

Door het van toepassing verklaren van de standaardovereenkomst en het toepassen van de eigen (ISNV-)inkoopvoorwaarden zijn er standaard ook de nodige juridische risico's afgedekt.

4. Toepassen van de Graydon Check.

Wanneer er nieuwe partijen worden uitgenodigd dan is het gebruikelijk om een voorafgaand een Graydon kredietrapport op te vragen om zo de kredietwaardigheid van een partij te controleren. Deze check kan ook worden opgevraagd bij reeds bekende partijen.

Deze maatregelen zijn in 80% van de gevallen afdoende.

Behoefte aan intensiever risicomanagement

Aanbesteden (en ook risicomanagement) is maatwerk.

Per aanbesteding kan op basis van de mate van het toeleveringsrisico en de invloed van de aanbesteding op het financiële resultaat, de diepgang van de risico-inventarisatie worden bepaald. Vervolgens kan de impact en de waarschijnlijkheid van het voorkomen van het risico worden bepaald. Dan kan worden vastgesteld welke partij het risico het best kan beheersen of beïnvloeden en zullen beheersmaatregelen worden geformuleerd. Om uiteindelijk door monitoring en evaluatie te beoordelen of de risico's zich nog steeds voordoen en of de beheersmaatregelen voldoende effectief zijn. Dit zijn essentiële onderdelen van contractmanagement.

In sommige gevallen is het noodzakelijk om aanvullende voorwaarden namens gemeente te stellen. Het eisen van een bepaalde vorm van garantie is een aanvullend instrument om risico's te beperken.

Meest voorkomende vormen van garantie (zekerheidsstelling)

Concerngarantie:

Een concerngarantie is een afspraak tussen de opdrachtgever (gemeente) en de moedermaatschappij van de opdrachtnemer. Een concerngarantie verplicht de moedermaatschappij om de verplichtingen van de dochtermaatschappij (opdrachtnemer) na te komen wanneer de dochtermaatschappij deze niet nakomt.

Een concerngarantie geeft zekerheid ten aanzien van de (continuïteit van de) dienstverlening.

Voorbeeld:

Uit de risico-inventarisatie volgt dat er een risico is dat de gemeente met lege handen komt te staan op het moment dat de opdrachtnemer failliet gaat. Daarnaast is de dienstverlening van essentieel voor de gemeente.

In dat geval het zeker zinvol om de moedermaatschappij garant te laten staan voor de overeengekomen verplichtingen middels een concerngarantie.

Bankgarantie

Een bankgarantie is een afspraak tussen de opdrachtgever (gemeente) en een door de opdrachtnemer uitgekozen financiële instelling (bank).

Een bankgarantie biedt vooral financiële zekerheid.

Voorbeeld:

Bij een reconstructie in de openbare ruimte is er onenigheid over de uitvoering van de werkzaamheden. Na discussie over de contractvoorwaarden is de aannemer in gebreke gesteld maar deze komt alsnog zijn verplichtingen niet na. Het werk stagneert, maar een belangrijke busverbinding moet op datum x worden opgeleverd.

De gemeente roept de bankgarantie van de aannemer in om door een andere partij de busverbinding op tijd op te laten leveren.

Conclusie

Een bankgarantie is bij vele contractvormen toepasbaar. Is de hoogte van de bankgarantie (te) hoog en/of wordt deze bij vrijwel elke contractvorm toegepast? Dan zullen opdrachtnemers terughoudender worden bij het aangaan van contractuele verplichtingen met de gemeente.

Voor zowel een concerngarantie als een bankgarantie geldt dat het geëiste in verhouding moet staan tot de aanbesteding. Het is, in het licht van de 4 beginselen van de aanbestedingswet (Non-discriminatie, gelijke behandeling, transparantie en proportionaliteit) niet toegestaan om deze zaken standaard te eisen.

Het college besluit een concerngarantie, dan wel bankgarantie, niet standaard verplicht te stellen en in plaats daarvan kan in elk inkoopproces risicomanagement toe te passen.

Met deze brief informeren wij u naar aanleiding van de gedane toezegging over inkoopbeleid en risicomanagement (u kunt deze brief beschouwen als de toegezegde notitie).

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris,

de burgemeester,

de heer D.J. van Huizen

de heer mr. drs. G.D. Renkema